

Хай живуть 38-і роковини Великої Жовтневої соціалістичної революції!

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Рік видання XIX

Сталінські КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому і місцевому Харківському ордена Трудового Червоного Прапора державного університету імені О. М. Горького

№ 32 (828)

Субота, 5 листопада 1955 р.

Ціна 20 коп.

В ІМ'Я БАТЬКІВЩИНИ

Керований Комуністичною партією, радянський народ зустрічає 38 річницю Великої Жовтневої соціалістичної революції в обстановці могутнього політичного і трудового піднесення, відзначаючи її новими успіхами на всіх ділянках будівництва комунізму. Разом з нами радісно зустрічають цю знаменну дату трудящі Китайської Народної республіки і всіх країн соціалістичного табору, прогресивні люди всієї земної кулі. Люди доброї волі світу відзначають 38 річницю Жовтня новими успіхами в справі боротьби за мир, за демократію, за соціалізм.

Наш рідний університет відзначив минулий рік важливими новими успіхами.

Саме цього року викладачі і студенти разом з громадськістю Радянської України і всього Радянського Союзу урочисто відзначили 150-річчя з дня заснування університету. Радянський уряд удостоїв наш університет високої нагороди — ордена Трудового Червоного Прапора.

Поліпшилась учбово-виховна робота. Досягнуті нові успіхи в науково-дослідницькій роботі професорів і викладачів. Більш тісним став зв'язок наукової роботи з потребами народного господарства і культури, з завданнями технічного прогресу нашої країни.

Яскравим свідченням зростаючого піклування партії і уряду про дальший розвиток науки з'явилось надання вченим університету цінного обладнання для застосування в дослідницькій роботі. З відкриттям нового гуртожитку значно поліпшились побутові умови студентів.

Зустрічаючи річницю Великого Жовтня, радянські люди з почуттям законної гордості відмічають досягнуті за рік успіхи. Та одержані досягнення не повинні викликати у нас почуття самозадоволення, зазнайства і благодушності. Безсмертний засновник нашої партії і держави В. І. Ленін вчив, що кращий спосіб святкування річниці Великої революції — зосередити увагу на чергових завданнях боротьби за перемогу комунізму.

В жовтневих закликах Центрального Комітету КПРС закликає трудящих Радянського Союзу ще тісніш згуртуватися навколо Комуністичної партії і Радянського уряду, мобілізувати всі зусилля і творчу енергію на велику справу побудови комуністичного суспільства, гідно зустрінути XX з'їзд КПРС новими трудовими успіхами.

Центральний Комітет КПРС закликає наш народ множити завоювання в будівництві соціалістичної культури.

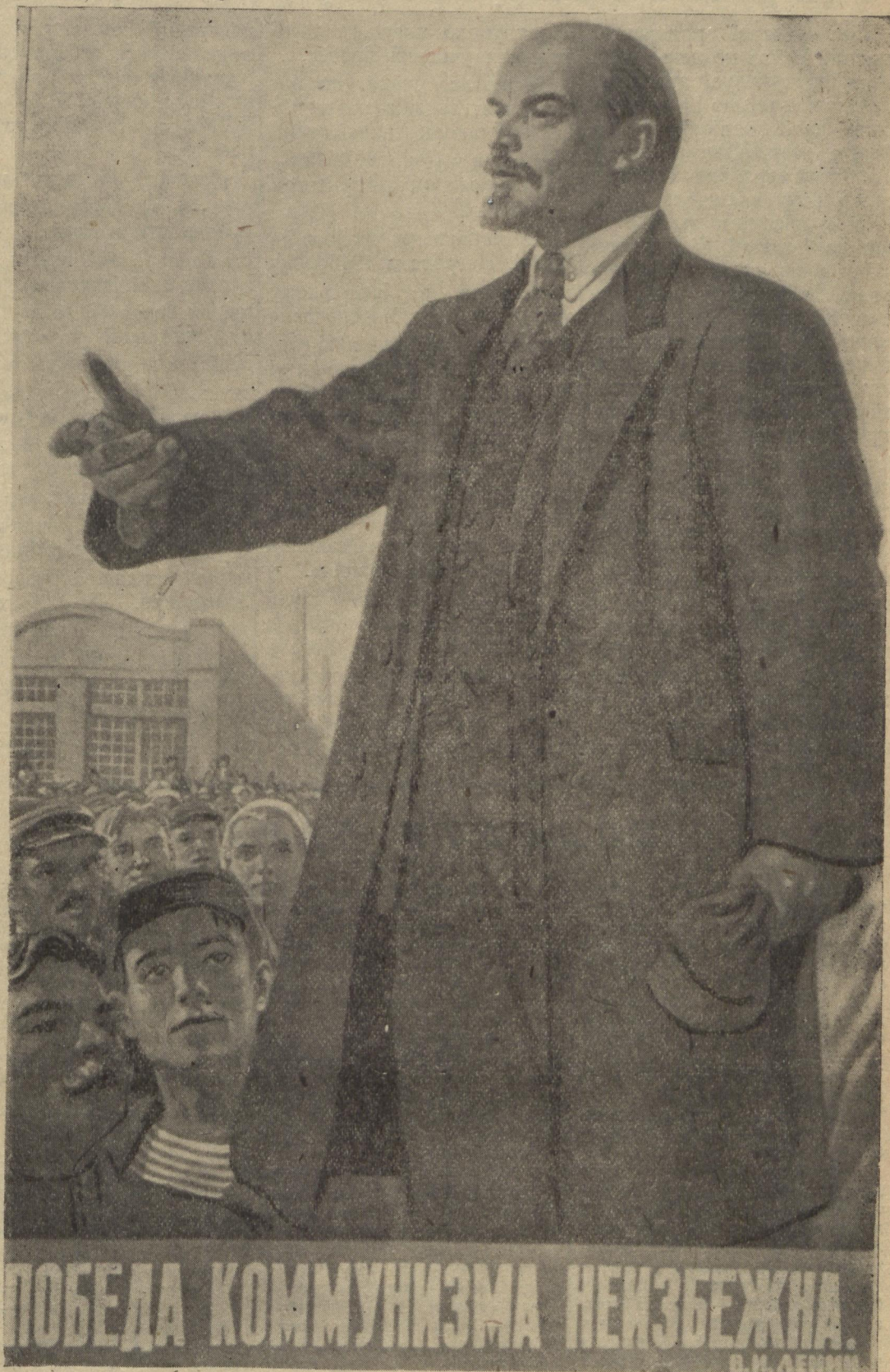
Найпочеснішим завданням нашого університету є підготовка вчителів. Виховати в нашого студента почуття поваги і любові до своєї професії, озброїти його таки-

ми знаннями, які б дозволили йому успішно працювати в школі — таке перше і невідкладне завдання всього нашого колективу. Особливу увагу ми повинні приділити професійній підготовці вчителів. Майбутній вчитель повинен опанувати найвищими досягненнями радянської педагогіки, оволодіти методикою викладання своєї дисципліни. Піднести на вищий рівень викладання педагогічних дисциплін, зразково підготувати педагогічну практику — ось наше першочергове завдання.

Звертаючись до працівників науки, Центральний Комітет закликає їх: «Працівники науково-дослідних і вищих учбових закладів! Рухайте вперед радянську науку, підвищуйте роль науки в технічному прогресі нашої країни! Розвивайте критику хиб в науковій роботі! Поліпшуйте підготовку спеціалістів!» Новим піднесенням в науковій роботі повинен відповісти колектив науковців нашого університету на цей заклик Центрального Комітету. Саме зараз наукові колективи наших кафедр і факультетів приступають до обговорення наслідків наукової роботи за минулий рік, до складання нового п'ятирічного плану наукової роботи. Підсумування наукової роботи за рік повинно розгорнутись під знаком широкої критики хиб і недоліків в науковій роботі кожного співробітника кафедри. При визначенні, розробці і затвердженні наукових планів на нове п'ятиріччя ми повинні виходити з тих нових завдань, які виникають перед нашою наукою в боротьбі за технічний прогрес країни, за розвиток виробничих сил, за подальше поліпшення матеріальних і культурних умов життя трудящих.

До великих і почесних справ закликає Центральний Комітет нашої партії і нашу молоддь: «Юнаки і дівчата, наша славна радянська молоддь! Беріть активну участь в господарському і культурному будівництві, в усьому громадсько-політичному житті країни! Наполегливо вивчайте досягнення передової науки і техніки, оволодавайте знаннями промислового і сільськогосподарського виробництва! Будьте стійкими і сміливими в боротьбі за перемогу великої справи комунізму в нашій країні!» Відмінним навчанням повинні відповісти студенти університету і на цей заклик партії.

Наш народ, міцно згуртований навколо своєї рідної Комуністичної партії та її Центрального Комітету, зустрічає 38 річницю Великого Жовтня натхненням самовідданим трудом в ім'я Батьківщини. До нових і нових перемог кличе нас народ, партія, її Центральний Комітет. Будьмо ж гідними цих благородних покликань. Новими трудовими подвигами вслаavimo нашу любиму Батьківщину!

В С В Я Т К О В І Д Н І

Цікаво проведуть святкування 38 річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції студенти нашого університету

В ПЕРЕДСВЯТКОВІ дні на всіх факультетах університету відбулись урочисті збори і вечори, присвячені 38-ій річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції. На цих вечорах учасники художньої самодіяльності факультетів дадуть великі концерти.

Ц И М И Д Н Я М И в університетській учбовій бібліотеці відкрилася книжкова виставка «38 річниця Великої Жовтневої соціалістичної революції».

5-ГО ЛИСТОПАДА студенти університету влаштували ранок у підшефній піонерській кімнаті в житловому будинку по вул. Данилевського, № 18. Піонери про-

слушали доповідь про 38 річницю Жовтня, продились виступ університетської художньої самодіяльності.

В І Д З Н А Ч А Ю Ч И свято, члени лекторської групи Комітету комсомолу виїздили на заводи, в школи та інші підприємства і установи міста, де прочитали лекції та провели бесіди про велике свято революції.

6-ГО ЛИСТОПАДА відбудеться масовий виступ шефського колективу університету в дитячу трудову колонію ім. Горького. Студенти проведуть бесіди з вихованцями колонії, учасники художньої самодіяльності виступлять перед ними з найцікавішими номерами.

6-ГО ЛИСТОПАДА відбудеться загальноуніверситетський культпохід на п'єсу Розова «В добрий час».

5-ГО, 6-ГО, 7-ГО ЛИСТОПАДА у всіх студентських гуртожитках відбудуться вечори відпочинку, на яких силами художньої самодіяльності будуть дані концерти.

6-ГО, 7-ГО, 8-ГО ЛИСТОПАДА відбудеться туристський похід, присвячений великому святу. В ньому візьмуть участь студенти майже всіх факультетів університету. Туристи відвідають найцікавіші місця Харківщини.

XV КОМСОМОЛЬСКА РАЙОННА КОНФЕРЕНЦІЯ

XV комсомольська конференція Дзержинського району м. Харкова відкривається 12-го листопада 1955 р. о 18 годині вечора в приміщенні гірничого інституту, проспект Леніна, 14. Реєстрація делегатів почнеться з 17-ї години.

Комітет комсомолу.

СВЯТО ЗУСТРІЧАЄМО В ТРУДІ

Аспірантка закінчує роботу над дисертацією

Для кожної радянської людини свято це день, коли вона підсумовує зроблене, накреслює те, що їй слід робити далі. Аспірантка кафедри марксизму-ленінізму Галина Георгіївна Петрова цього року закінчила роботу над дисертацією. Ще за рік до Великої Вітчизняної війни з відзнакою закінчила вона Харківський педінститут, до якого дівчина прийшла з Ізюмського педтехнікуму. Здобула і роботу студентку рекомендували тоді ж таки до аспірантури, але вона відмовилася і поїхала вчителювати. Рік працювала Петрова в Ізюмській середній школі, потім продовжувала роботу в евакуації. Незважаючи на важкі умови, працювала багато, з любов'ю ставлячись до своєї справи. Після звільнення Ізюму від німецьких окупантів повернулася у своє місто, разом з іншими вчителями ремонтувала приміщення, відведене для школи,

обладнувала класи, налагоджувала учбовий процес.

Енергійна, чуйна, досвідчена вчителька, а потім директор школи, вона користувалася у учнів та їх батьків заслуженим авторитетом і любов'ю.

Не залишаючи роботи в школі, Петрова з 1946 року працювала в Ізюмському міськомі партії — спочатку лектором, а пізніше завідувачим відділом пропаганди і агітації. Її чесна праця була відзначена трьома урядовими нагородами: медалями «За трудовое отличие», «За доблестный труд в годы Великой Отечественной войны» і значком «Отличник народного образования».

В 1952 році, вже будучи 33-річною жінкою, матір'ю трьох дітей, Галина Георгіївна успішно склала екзамени до аспірантури по кафедрі марксизму-ленінізму нашого університету. Тема

дисертації зв'язана зі школою: «Комуністична партія України в боротьбі за здійснення рішень XIX з'їзду КПРС в галузі народної освіти».

В роботі дисертант намагається визначити історичну роль партії в справі піднесення народної освіти, розглядає такі інтересні питання, як боротьба за здійснення загальної і середньої освіти і впровадження політехнізації в шкільне навчання, перші успіхи трудового виховання молоді в школі та ін. Працювала над дисертацією, як завжди, наполегливо, серйозно, вкладаючи в труд все своє вміння, всі набуті знання. Зараз роботу завершено. Ось-ось відбудеться захист її. До нього і готується в ці дні Галина Георгіївна як до значної події в своєму житті.

М. ГОДИЦЬКА.

Студенти III курсу радіофізичного факультету А. Зоркін та О. Баканов за роботою в лабораторії.

Фото А. Кузіна.

ГОВОРЯТЬ СТУДЕНТИ — ГРОМАДЯНИ КРАЇН НАРОДНОЇ ДЕМОКРАТІЇ

ПРОВІДНА ЗІРКА

Перемога Радянського Союзу в Жовтневій революції, перемога Радянського Союзу у другій світовій війні дали нашому народу можливість мирно і творчо працювати.

При владі капіталістів Польща терпіла промислові і сільськогосподарські кризи. В нашій країні були злидні, безробіття. Народна влада дала всім право на працю, і зараз рівень добробуту трудящих безперервно піднімається. Робітники і селяни раніше жорстоко експлуатувалися. Народна влада ліквідувала експлуатацію людини людиною. До війни багато важливих галузей виробництва належали іноземному капіталу, а виробництво фабрик і заводів систематично скорочувалось. Зараз основні галузі виробництва належать всьому народу. Зростають нові заводи, комбінати, росте Нова Тува, Нові Тихі, Візув. Виникають

цілі міста, яких раніше не було. З року в рік зростає кількість шкіл, кращими стають умови праці. Не побуваєш рік в країні і вже важко пізнати старі місця. А хіба можливо б було все це, коли б не Комуністична партія, коли б не народна влада?

А хіба можливо було все це, коли б не приклад, коли б не допомога і дружба народів СРСР?

Не мала б наша країна таких перемог, не побудувала б основ соціалізму, не став би польський народ соціалістичною нацією, не мав би перед собою таких чудових перспектив, коли б йому довелося діяти в одиночку.

Будуючи нове життя, ми завжди пам'ятаємо, що країна Жовтня була і залишається для нас провідною зіркою.

М. КУХАРСЬКИЙ,
студент хімічного факультету

ВАШЕ СВЯТО — НАШЕ СВЯТО

Річниця Великої Жовтневої соціалістичної революції є святом не тільки для радянського народу, але і для народу моєї любимої Батьківщини.

В цей день по майданах і вулицях болгарських міст і сел пройдуть трудящі, демонструючи свою любов до старшого брата визволителя — великого Радянського Союзу, до сили, краси і здоров'я країни Рад.

Ми, болгарські громадяни, завжди намагалися бути схожими на тих чудових людей, які через героїчні бої привели до щастя свій народ. Тому у дні Жовтневої революції трудящі Болгарії піднімалися під революційним прапором боротьби з самодержавством.

У вересні 1918 року солдати, що знаходилися на фронтах, підняли повстання, бо вони знали, що великий Ленін з перших днів встановлення Радянської влади очолював боротьбу за мир у всьому світі. Повсталі направилися до Софії, але були розбиті царським уря-

дом, який звернувся за допомогою до німецьких військ. Повстання зазнало поразки, але відіграло велику роль в справі зростання політичної свідомості трудящих.

Під впливом Жовтневої революції, вивчаючи досвід Комуністичної партії СРСР, ми озброїлися всепермагаючим вченням марксизму-ленінізму.

Зараз ми вступили в нове прекрасне життя, а поперед нас чекає ще чудовіше майбутнє.

Я щасливий від того, що 38-річницю Жовтневої революції зустрічаю в Радянському Союзі, серед своїх нових друзів, серед любимої мною професорів та викладачів Харківського університету.

Хочеться працювати так, щоб, закінчивши навчання, взяти участь в тому творчому труді, який відкриває саме зараз ще небачені можливості для моєї країни, для мого народу, що буде соціалізм.

І. ДУШКОВ,
студент фізико-математичного факультету.

СОЛДАТИ ПАРТІЇ

Неоціненний капітал нашої партії становлять старі загартовані кадри — тисячі скромних, безмежно відданих справі комунізму солдатів її. Це вони, виховані на немирних ленінських ідеях, разом з народом винесли на своїх плечах громадянської війни, економічної розрухи, всі труднощі періоду відбудови. Це вони протягом багатьох років провадили за завданням партії буденну, кропітку роботу, не чекаючи визнання своїх заслуг, не прагнучи слави.

Вони йшли туди, куди посилала їх партія — на фронті громадянської війни, на боротьбу з висипним тифом, в частини особливого призначення, на боротьбу з бандами, на ліквідацію неписьменності, на боротьбу з дитячою безпритульністю, і партійна організація університету справедливо пишається тим, що і в її рядах є такі загартовані бійці, скромні солдати партії. Розповімо хоча б про двох з них.

...На початку жовтня 1917 року до Петрограду в Смольний інститут прибула на заклик ленінського ЦК численна делегація бійців Південно-Західного фронту. Солдати-фронтовики уповноважили делегатів заявити від імені своїх частин про беззастовну підтримку ними Радянської влади, більшовицької партії. Серед делегатів був представник солдатського полкового комітету, тоді ще безпартійний молодий солдат — Олександр Воскресенський.

— Слухай-но, хлопче! — сказав йому комендант Смольного — Сьогодні ти стоїтимеш на варті... Дивись добре, може побачиш самого Леніна!

Мрія молодого солдата збулася — він побачив Леніна! Затамувавши подих, слухав він палкі промови Ілліча, який кликав бійців Червоної гвардії не шкодуючи життя боротися за Радянську владу, йти вперед, незважаючи ні на які провокації.

З того часу на все життя зберіг він у своєму серці живий образ великого Леніна. Назавжди залишилися в його пам'яті і осяяні глибокою і щирою радістю обличчя солдатів і матросів, що бачили і чули Леніна, що зазнали великого щастя дихати одним повітрям з великим вождем революційного народу.

В 1919 році Олександр Воскресенський вступає до лав РКП(б) і з того часу більше 36 років все

його життя нерозривно зв'язане з партією і її боротьбою. Після демобілізації партія посилала тов. Воскресенського на роботу на Україну, спочатку в органи ДПУ, потім в Золотоношський повіт, Полтавської губернії, на партійну роботу.

Учасник боротьби проти німецької навали в 1918 році, політпрацівник Червоної гвардії, політкомісар партизанських загонів на Полтавщині, член Золотоношського ревкому — ось скупі рядки біографії комуніста.

Потім — навчання на робітфаці і в комуніверситеті ім. Артема. І знов партійна робота, вперта боротьба за генеральну лінію партії, за чистоту її лав, проти контрреволюційного троцькізму і опозиціонерів різних мастей. В комуніверситеті О. О. Воскресенський — член партійного комітету Артемовки і редактор газети «Артемовець» — організує боротьбу проти троцькістів, які там засіли.

В роки Великої Вітчизняної війни О. О. Воскресенський знову в лавах Червоної Армії, знову б'є ворогів Радянської держави.

Після перемоги над закліканим ворогом людом — німецьким фашизмом О. О. Воскресенський повертається до Харківського університету. На наших очах він росте як педагог, учений, партійний працівник. Після захисту дисертації партія доручає т. Воскресенському керівництво кафедрою марксизму-ленінізму в нашому університеті. Тут він розгортає велику організаційну роботу і за короткий час високо підносить рівень роботи кафедри. Він наполегливо домагається піднесення якості лекцій, організовує наукову роботу кафедри. Вперше за післявоєнні роки кафедра випускає том наукових праць і готує до друку другий. Вперше за багато років кафедра домоглася такого становища, коли всі аспіранти її закінчують аспірантуру з захистом дисертацій. Тов. Воскресенський протягом багатьох років є заступником секретаря партійного комітету університету, авторитетним партійним працівником. Ось славний життєвий шлях скромного бійця нашої партії комуніста т. Воскресенського.

А ось другий приклад такого ж чесного служіння справі партії — життя рядового комуніста Дорі Шапіро, члена партії з 1920 року. Ще зовсім юною дівчиною, комсомолкою-робітницею вступає вона в революційний рух; в грізні дні 1919 р. комсомол направляє її на бороть-

бу з епідемією висипного тифу, що запрошувала тоді молодий Радянський державі. Двадцять років — нова яскрава сторінка в насиченій подіями біографії Дорі Шапіро: участь в боротьбі з бандами Махна, в збиранні продрозкладки, терпеливе роз'яснення сільському населенню закону про заміну продрозкладки продподатком, буденна кропітка робота по відновленню зруйнованої громадянською війною економіки, допомога червоноармійцям...

В 1920 році відбувається велика подія в житті Дорі Шапіро — її приймають до лав партії. З того часу вона в вирі партійного життя, комуністичного жіночого руху. Завідувач жінвідділу Слов'янського повітового комітету партії, активний учасник боротьби з дитячою безпритульністю, інструктор повітового комітету партії в м. Шахти — ось ступені промислового росту молодого комуніста.

В 1920 році партія відряджає Д. С. Шапіро на навчання в Харківський інститут народної освіти... Це були роки, коли наша партія вперто боролася за створення нової радянської вищої школи. Д. С. Шапіро приймає участь в цій важливій державній справі. В той час частина викладачів вищої школи вороже ставилася до Радянської влади і до того нового повнення, що прийшло в стіни вищої школи, — вчорашніх бійців Червоної Армії, робітників і трудящих селян. Комуністи ХІНО, вели боротьбу з реакційною професурою. Вони боролися з троцькізмом, палко відстоюючи генеральну лінію партії, давали нещадну відсіч спробам правих ухильників збити партійну організацію з вірного ленінського шляху.

Після закінчення ХІНО для Д. С. Шапіро відкрилися двері до аспірантури. В 1936 році вона вже доцент кафедри ентомології, а в 1954 році захищає докторську дисертацію.

Куди б не кликала її партія, яка б робота їй не доручалася, Д. С. Шапіро завжди готова виконати наказ партії.

Загартовані стійкі бійці, життя яких протягом кількох десятиріч нерозривно зв'язане з життям партії, передають молодим комуністам і комсомольцям традиції вірності ленінському прапорі, суворій партійній дисципліні, своє глибоке почуття відповідальності за доручену партією справу, за безумовне виконання першого-ліпшого наказу партії.

Л. ГЕЛЬФЕНБЕЙН.

«СТАЛІНСЬКІ КАДРИ»

5 листопада 1955 р. Стор. 2.

СВЯТО СЛАВИМО ТРУДОМ

МОЯ ДИПЛОМНА РОБОТА

(розповідь студента-дипломника)

Тема моєї дипломної роботи «КПРС — натхненник і організатор боротьби за встановлення Радянської влади на Україні». Визначилась ця тема не одразу. Вивчення курсу історії КПРС, спецкурсу про Жовтневу революцію на Україні розкривало перед нами, студентами-істориками, героїчну роль партії в організації соціалістичної революції в нашій країні. Заняття в гуртку основ марксизму-ленінізму під керівництвом таких досвідчених викладачів як Г. Ю. Немирова і Ю. М. Бадіян поглиблювали наші знання, навчали самостійній праці над історичними документами, першоджерелами.

Ознайомлення з літературою та документами поступово визначило тему моєї роботи в гуртку, а тепер — дипломної роботи. Труднощі зустрічалося немало. Архіви партійних організацій України періоду Жовтневої революції майже не збереглися.

Вивчення документів того часу поступово розкривало картину величезної і різноманітної діяльності нашої партії в складних і важких умовах боротьби за владу Рад на Україні.

Багато цікавого розповідають документи. Ось переді мною газета харківських більшовиків «Донецкий пролетарий» № 1 від 9 листопада 1917 року. Повідомивши про підсумки роботи і про постанови II з'їзду Рад, Харківський комітет РСДРП(б) роз'яснює, що «повинні зробити харківські робітники негайно...».

От ряд інших документів. Більшовики розкривають перед трудящими контрреволюційний зміст буржуазної націоналістичної Центральної ради, що намагалася перешкодити здійсненню соціалістичної революції на Україні. Керовані Комуністичною партією, трудящі України при допомозі російського народу розгромили в збройній боротьбі націоналістичну контрреволюцію. Далі документи розповідають про боротьбу більшовиків за скликання першого з'їзду Рад України, що проголосив Україну Радянською республікою.

Так крок за кроком, з незламною переконливістю розповідають архівні документи про героїчні сторінки боротьби за встановлення Радянської влади на Україні. І так хочеться мені якнайглибше вивчити і узагальнити цей матеріал, успішно завершити роботу над дипломною темою.

Ю. ШИЛОВЦЕВ,
студент 5 курсу
історичного факультету.

КУРС ПРАЦЮЄ СИСТЕМАТИЧНО

Добре попрацювали студенти нашого курсу в колгоспах Запорізької області, допомагаючи трудівникам колгоспних ланів зібрати багатий урожай. І ось вже біля місяця ми знову на своєму рідному факультеті слухаємо лекції, виступаємо на семінарах, працюємо в наукових студентських гуртках, або зібравшись під час перерви, галасливо радіємо успіхам наших футболістів за кордоном.

8 годин занять, підготовка до семінарів, праця над першоджерелами, громадська робота на факультеті — не перерахуєш всього.

Більшість студентів нашого курсу з перших днів навчання почали регулярно вчитися. На лекціях тиша, і тільки чути знайомий голос викладача та скрип пер студентів, що конспектують, а такі у нас майже всі, бо це допомагає при підготовці до семінарів та екзаменів. Головне в навчанні — самостійна праця, тому наших студентів Шевлякова, Кобзар, Жихорева, Пірогова та ін. завжди можна побачити в читальних залах бібліотеки ім. Короленко і ЦНБ. І не випадково семінари з історії РСР, які нещодавно відбулися, пройшли жваво і цікаво. В своїх виступах студенти Трегуб, Колесник, Ковальова, Кудін та ін. показали глибоке розуміння економічного розвитку Росії наприкінці XIX сторіччя та інших питань історії РСР і політико-економії.

Велика частина наших студентів бере участь в наукових гуртках. Роботи Кулешової, Статінова висо-

ко оцінені на міському огляді студентських наукових праць. Під час перерви то тут, то там можна побачити високу постать Валі Кулешової, що встигає зразково виконувати доручення гуртка історії КПРС і ДСТ «Буревісник».

У впертому навчанні всього колективу міцніє і дружба. Успіхи Слюсаря всіх радують, тоді як хвороба Борі Фоменка хвилює всіх. І весь курс хвилює поведінка студентів Сало і Баландіної, які не зважаючи на критику, продовжують сторонитися колективу. Роботи багато. А скільки справ ще не зроблено... і це потребує від нас ще краще організувати навчання і відпочинок, щоб знову сесію скласти тільки на «відмінно» і «добре».

Велика частина наших студентів бере участь в наукових гуртках. Роботи Кулешової, Статінова висо-

І. ОБЛОМІЙ.

НАПОЛЕГЛИВО ВДОСКОНАЛЮВАТИ СВОЮ СПОРТИВНУ МАЙСТЕРНІСТЬ

Спортом я цікавлюсь ось вже п'ятий рік і займаюсь ним ще з 9 класу середньої школи, коли почав працювати в спортивній школі «Юний динамівець» з легкої атлетики. В спортивну секцію університету я прийшов хоч і з скромними, а все ж з деякими досягненнями, маючи третій розряд по стрибкам в висину з розгону.

Протягом 1955 року я тренувався під керівництвом досвідченого тренера тов. Мойсєєнка, досягнувши непоганих наслідків з бігу на 100 метрів — дистанція, яку я пройшов за 11,4 секунди.

Домагаючись все нових і нових успіхів в спорті, я весь час хвилювався чи не будуть заняття спортом заважати мені в академічній роботі. Адже я вчусь на третьому курсі фізико-математичного факультету і успішне навчання вимагає постійної самостійної роботи від кожного з нас. На своєму власному досвіді я переконався в тому, що, добре спланувавши і організувавши свій робочий час, можна з успіхом поєднувати навчання з заняттями спортом. Більше того, я побачив, що заняття спортом сприяють успішній академічній роботі. Спорт зміцнює загальний стан здоров'я людини, виховує в ній такі необхідні кожній людині навички і риси характеру як настійливість, витримку, волю при вирішеннілюбих завдань.

Зараз я розпочав підготовку до складання норм на перший розряд. Ось тоді переді мною відкривається почесна можливість взяти участь в спартакіаді народів РСР. Бути учасником цієї спартакіади — велика честь для кожного студента-спортсмена.

Разом зі мною розгорнули боротьбу за право участі в спартакіаді ще багато товаришів як ось тт. Макаров, Солоп, Яковлева. Всі ми охоплені однією думкою — домогтися цього почесного права. Та домогтися цього права ми можемо лише на одному шляху — на шляху наполегливого вдосконалення своєї спортивної майстерності. Саме про це я і думаю зараз, напередодні всенародного свята, яке весь наш народ зустрічає напруженим трудом і боротьбою за нові підвищені показники.

В. ПОДГАЄЦЬКИЙ,
студент III курсу фізико-математичного факультету.

БУДНІ ОДНІЄЇ КАФЕДРИ

Кафедра органічної хімії — центр не тільки учбово-методичної, але і дослідницької роботи. Наукові інтереси кафедри зосереджені навколо двох проблем: 1) визначення закономірностей між будовою барвників і їх властивостями і 2) будова і реакційна здатність органічних сполук.

Над першою проблемою працюють уже майже десять років проф. Є. С. Хотинський, доц. Красовицький, ст. лаборанти Островська і Серова, ст. викладач Мацкевич, колишні аспіранти, нині кандидати хімічних наук Баженова і Переяслова, асистентка Хотинська та студенти.

— Наше завдання, — говорять Б. М. Красовицький, — встановити залежність між будовою органічного барвника і його властивостями, тобто з'ясувати, як той чи інший замісник у молекулі органічної сполуки впливає на колір барвника. Такі закономірності дадуть нам змогу синтезувати барвники не наосліп, не «помацки», а свідомо. Ми заздалегідь знаємо, які сполуки треба брати, щоб одержати яскравий, міцний, стійкий барвник, скажімо, для шовку, для шерсті чи для бавовняних тканин.

Щоб встановити закономірність, треба зробити десятки, а іноді і сотні кропінки, тонких, з великою мірою точності дослідів, спостережень, аналізів.

Не можна сказати, що всі численні досліді, проведені співробітниками кафедри відразу і неодмінно приносили їм лише втіху, тільки досягнення. Були й поразки. Були й розчарування. Іноді всю складну роботу доводилося починати знову, з самого початку, але вже підходячи до неї, як кажуть, з іншого кінця...

Так чи інакше в процесі цієї великої і складної роботи були одержані хороші барвники, які можна було запатентувати. Б. М. Красовицький, Р. М. Мацкевич і студ. Василенко дістали авторське свідоцтво на «Удосконалення методики одержання купферону» — препарату, що застосовується в аналітичній хімії і в промисловості.

У травні минулого року Б. М. Красовицький доповідав про наслідки досліджень з цієї проблеми на Всесоюзній конференції в питанні синтезу й застосування органічних барвників (Ленінград). У своїх рішеннях конференції записала: «Схвалюючи роботи Б. М. Красовицького з досліджен-

ня барвників, які містять ядро біфенілу... і відзначаючи інтерес, який являють одержані результати, конференція вважає бажаним дальший розвиток цих досліджень». Роботи тривають далі.

Над другою проблемою працюють співробітники кафедри — доц. Литвиненко, кандидат наук Цукерман, лекційний асистент Греков, ст. лаборант Чешко, група студентів старших курсів — членів наукового гуртка.

Для Рубіжанського хімікомбінату тт. Литвиненко і Греков розробили метод кількісного визначення ароматичних амінів. Метод цей запроваджено в лабораторну практику заводу, бо він дає змогу потенціометрично визначати дуже малу кількість ароматичних амінів з великою точністю.

Л. М. Литвиненко та його співробітники опублікували в 1955 році шість наукових статей в різних академічних виданнях.

Не дарма Б. Г. Савінов у статті «Про найважливіші напрями досліджень з органічної хімії в світлі рішень XIX з'їзду КПРС і вересневого Пленуму ЦК КПРС», надрукований в «Українском хіміческом журналі» (том XX, вип. 1 за 1954 р.) писав: «Дослідження в галузі зв'язку реак-

ційної здатності з просторовою будовою проводить на прикладі дифенілових похідних Л. М. Литвиненко. Роботи в цьому напрямі слід розвивати і далі, причому ще в ширших масштабах».

Кафедра — це увесь колектив працівників, починаючи від керівника кафедри заслуженого діяча науки УРСР проф. Є. С. Хотинського і кінчаючи прибиральницею Женею Сизовою, яка повсякчас дбає про порядок, чистоту, тишу, нормальну роботу лабораторії; це також ст. preparator П. І. Сумцова, який за зразкову підготовку лабораторії органічної хімії до учбового року наказом Міністра вищої освіти оголошено подяку і видано грошову премію; це допоміжний персонал — М. Ф. Євдошенко, яка третій десяток років працює на кафедрі.

Та кафедра — це не тільки названі штатні працівники університету; це також співробітники Харківського реактивного заводу — головний інженер т. Музикін, Перельман і інші, які підтримують постійний зв'язок з кафедрою, беруть участь у її роботі, живуть її життям.

Робота кафедри не обмежується учбовим процесом і дослідженнями в галузі будови органічних сполук і їх властивостей. Вона не обмежується і одержаними вже чотирма авторськими свідоцтвами

за нові препарати, публікацією наукової продукції (в 1954 році членами кафедри опубліковано 27 робіт, у 1955 році — 9 і 20 задано до друку).

Проф. Є. С. Хотинський брав участь у Всесоюзній нараді в справі підготовки підручників з органічної хімії для університетів і вищих технічних учбових закладів; підручників з хімії для середніх шкіл; причому не тільки брав участь, але й сам створив курс органічної хімії для університетів, який уже вийшов трьома накладками, загальним тиражем 60 000 примірників.

Двадцять членів наукового гуртка — це теж кафедра. Особливо якщо взяти до уваги, що тематика гуртка студентів IV і V курсів тісно зв'язана з проблематикою наукової роботи кафедри в цілому.

Будні однієї кафедри — свідомо великої і напруженої роботи колективу і його керівника. День всенародного свята колектив цей зустрічає в нових шуканнях і звичайному для нього творчому труді.

П. КОСТЮК.

«СТАЛІНСЬКІ КАДРИ»

5 листопада 1955 р. Стор. 3.

МОЛОДІ ГОЛОСИ ЗОВ МИРА

От былой свинцовой непогоды —
Швы траншей
По всей земле сырой...
Памятью охваченные годы,
Не остыньте в памяти людской!
Вы — нужны,
Но не как эхо снова
В стих идушим, будто в бой, словам,
А покоя, мира жарким зовом, —
Это жизнь приказывает вам!
...Что я помню? Стон сирен тоскливый,
Захлестнувший чью-то песню вдруг.
У мальчонки в страхе молчаливом
Высыпались кубики из рук.
Там оно, мое седьмое лето,
В ясных отразившее глазах
Полосы прожекторного света,
Мессера пылающего прах.
Над детсадом —
Первые фугаски.
Вытесняла, обращала в пыль
Золотые Андерсена сказки
Хмурая, чудовищная боль.
И твердел в суровом гневе сердца
Справедливый, мстительный свинец.
Тысячи отцов шли в бой за детство,
Вместе с ними
Шел и мой отец.
Тлели под столицей вражьи ключья,
Не держала недруга земля,
И пугал его, как волка ночью,
Свет,
Который шел от звезд Кремля.
...Помню я и битвы час последний.
Тот весенний величавый час
Шел от Волги в грохоте победном
И в Берлине пробил он для нас.
Дни незабываемые эти
Были звонкой радостью полны, —
И казалось нам, что на планете
Не было еще такой весны!
Но какой ценою был поборен
Гул войны и начат мирный час,

Прежде чем сменились слезы горя
Радости слезами
Первый раз...
Снег ли, точно цвет весенний вишен,
Или вишен цвет, как белый снег,
Опускайтесь на могилы тише, —
Там, где братья —
В непробудном сне.
В жизни им
Услышать слишком много
Довелось.
Не тихим был их труд.
Так пускай, окончивши дорогу,
Наконец, спокойно отдохнут...
Я — живой, все радости приемлю,
Но не помнит можно разве мне,
Что отец мой лег когда-то
В землю,
Чтобы я был счастлив на земле!
Будто море в скалы
В час прилива, —
Память в сердце
Вновь и вновь стучит...
Память горя, ты не молчалива,
Если горе новое грозит.
Мой братишка
В светлый день весенний
Поступил недавно в детский сад.
Не хочу, чтоб снова вой сирены
Раздался, как много лет назад.
Пусть над детским садом —
Не фугаски, —
Ветви сада пусть над ним шумят.
И спокойно Андерсена сказки,
Засыпая, слушает мой брат!
Кто там ищет смертоносный атом,
Людям новым ужасом грозит?
Знай!те!
Есть у маленького брата
Старший брат.
А с ним — его друзья!..

Л. БОЛЕСЛАВСКИЙ.

ЕВГ. КОРОБЧЕНКО

Ніч у гуртожитку

В гуртожитку тихо, хоч зима надворі
Бурею розносить білу каламуть...
В коридорі шепіт: розмовляють двоє
Про любов і дружбу, про життєву путь.
За вікном сніжинка здоганяє другу
І летять обидві в чорно-сизу ніч...
Я пишу листа тобі, моя подруго,
Зараз північ, люба, та не в тому річ, —
Хай цей лист розкаже, що надворі темін,
А у серці — світло, спокій на душі
І любов до тебе. Розповідь про те він,
Що тепер ми більше, ніж товариші.
...Шибка в візерунках, бо зима надворі...
Спи спокійно, мила, і здорова будь!...
Чути й досі тихий шепіт в коридорі
Про любов і дружбу, про життєву путь...

Що сталося?

(Ліричний жарт)

Я зустрів свого друга щасливим
І збентеженим чимось до краю.
(З дому вісті хороші, можливо?)
«Що з тобою, як справи?» — питаю.
«Знаєш, тільки що стрів я дівчину,
Та дівчина як казка, як мрія,
З півгодини стояв в магазині,
Що зі мною, сказати не вмію».
Щастям сповнене серце у друга,
Він схвилюваний, бачу, до краю,
«Як же справи? — питаю удруге,
«Що з тобою?» уже не питаю...

700 кілометрів на машині

На адресу нашого університету і досі надходять численні листи з Запорізької області. Між студентами і колгоспниками Запоріжжя встановилася міцна дружба. Сприяла цьому і та велика робота, яку провела університетська агіткультбригада в колгоспах області. Це був вже не перший наш виїзд з програмою для колгоспників: двічі ми виїжджали в Близнюківський район Харківської області. Але тоді ми і часом були обмежені і склад бригади був менший. На цей раз, крім кращих сил університетської самодіяльності, у складі бригади був духовий оркестр під керівництвом М. Верхова. Перед від'їздом були проведені збори агіткультбригади. В резолюції записали лише один пункт: з честю справитися з поставленим перед нами завданням.

Хай пробачать нам мешканці станції Єлизаветівка, куди ми прибули о 4 годині ранку, якщо наш оркестр потурбував їх. Бадьорим маршем проводжали музиканти колгоспні машини, які розвозили студентів по всіх шляхах, що вели від станції. Нарешті, настала і наша черга, подорож почалася. В той же день в колгоспі ім. Дімітрова ми дали перший концерт. В клубі зібралися колгоспники, механізатори, працівники райкому партії і райвиконкому. Концерт відкрив вокальний ансамбль бригади, який виконав пісню Мураделі «Про Москву».

Тепло зустріли глядачі І. Олександрову, яка виконала українські народні пісні «Гандзя», «Ка-

рі очі» та інші. З великою майстерністю І. Коновалов виконав танок «Яблочко». Цікавими були виступи вокального квартету у складі Є. Померанцевої, І. Олександрової, Т. Циганової, Т. Шокурової, танцювального колективу та інших учасників агіткультбригади.

В значній мірі наш успіх обумовлюється живим і дотепним конферансом (В. Кириловський, В. Лебедев), в який ми намагалися включити факти з місцевого життя. Доречі буде сказати, що далеко не завжди для виступу були такі умови, як у колгоспі ім. Дімітрова, де клуб вміщує 500 чоловік. Половина концертів проходила на відкритому повітрі. З автомашин споруджувалася своєрідна імпровізована сцена і це зовсім не заважало нашим «артистам» демонструвати свою майстерність.

Бригаді доводилося багато переїжджати, даючи щодня 1—2 концерти. Успішно справитися з цим завданням допомогло почуття високої відповідальності, яке було властиве кожному учаснику бригади. Значну роботу провів також наш актив: В. Кириловський, В. Лебедев, А. Черединов, І. Коновалов, Л. Лундіна та інші.

За 25 днів агіткультбригада пройшла на машині 700 кілометрів, побувала в Приморському, Приазовському і Михайлівському районах, де дала 33 концерти, охопивши близько 20 тисяч глядачів. Корисну і потрібну роботу зробив колектив її.

І. ГНІДАШ.

Виступ учасників художньої самодіяльності перед трудівниками колгоспу «25-тисячників» Приморського району.

Фото А. Черединова.

ВІДГУКИ ЧИТАЧІВ

ПОВІСТЬ ПРО ЛЮБОВ І НЕНАВИСТЬ

В останній час наша література і мистецтво все більше уваги приділяють відображенню побуту радянських людей. Це хороша і потрібна справа, бо саме в побуті пережитки старого бувають найбільш живучі.

Буває, однак, що автор не вміє показати, розкрити ту «діалектику душі», про яку згадував у зв'язку з першими творами Л. Толстого Чернишевський. В таких випадках твір виявляється схемою, швидко забувається.

На щастя, цього не можна сказати про твори, написані молодим письменником, колишнім фронтовиком комсомольцем В. Тендряковим. Почавши не так давно виступати на сторінках центральних журналів (повість «Среди лесов», нарис «Падение Ивана Чупрова»), В. Тендряков увійшов в літературу з своєю темою, з своєю рідною художньою манерою. Особливо багато сперечань викликала остання його повість «Не ко двору». Не вдаючись в подробиці дискусії, можна лише відзначити, що багато критиків, не бажаючи, на жаль, врахувати своєрідність авторського почерку, обвинувати-

ли В. Тендрякова в об'єктивізмі, в тому, що він, знаходячись в позиції стороннього спостерігача, ніяк не виявляє свого ставлення до того, що відбувається. Але це далеко не так. Своєрідність письма автора виявляється в тому, що без усякого моралізування з боку письменника читач з допомогою художніх образів і картин, ним змальованих, самостійно підходить до висновку. Не договориючи всього до кінця, автор примушує читача додумувати події, причому цей процес йде в тому напрямку, який відповідає задуму повісті.

Ми бачимо складне, повне конфліктів, сумнівів і страждань життя бригадира-тракториста Федора Соловейкова. В 25 років до нього прийшла любов. Прийшла відразу велика, міцна. Залишивши все, Федір переселяється в сусіднє село в будинок Силана Ряшкіна, батька Стеші.

Здавалося б тільки й розпочатися Федорові та Стешиному шастю, але все вийшло по-іншому.

На перших сторінках описується весілля. Вже декілька дрібних штрихів примушують насторожи-

тися: весілля було небагатолюдне, нешумливе, гості до ранку не засиділися, а Федір навіть не станцював.

«Прийнято вважати: сім'я починається весіллям і відміткою в загсі. Прописалися, відсвяткували, поцілувалися під вигуки: «Горько!» і ось вам наранок сім'я в два чоловіки»...

Однак мало одного прагнення йти в життя разом. Треба йти не тільки разом, але і в ногу. І ось поступово, сторінка за сторінкою автор показує, що Федору з Ряшкіними виявляється не по дорозі. Все в їх будинку пройняте атмосферою зажерливості, власництва, ворожого ставлення до колгоспу. Ряшкін — це новий тип ворога: він не вбиває, не провадить агітації, а лише уникає праці, а коли що й примусять робити, то робить лише те, що «наказано», інтересами колгоспу не дорожить, вважає себе ображеним й насміхається над труднощами і нестатками.

Вплив батьків на Стешу був сильним. І дівчина не хотіла йти з Федором в ногу. Спочатку, правда, вони ще намагалися створити сім'ю міцну, дружну, але все це виявляється марним. Символічна сцена, яка відбулася наступного ранку після весілля. Кож-

ний вносить свій вклад в родинний затишок. Федір ставить на стіл радіоприймач «Колгоспник», Стеша стає власницею величезної скрині, яка оббита залізними пласками, «з широкою жадібною скважиною для ключа». Скриня розкривається з «недовольним скрипом», і заповнює кімнату «тяжким запахом табаку, овчин, запиленого сукна».

Ідеали Стеші обмежені: «освічений чоловік», родинний затишок, гості за чаєм, що ведуть розумний розмови — ось, здається, і все.

Федір не такий: для нього головне — діло, яке він любить, інтереси своєї бригади, колгоспу. Він ставить вище власних і невідповідно першій серйозний конфлікт відбувається після того, як старий Ряшкін в розпалі робіт взяв у колгоспі шляхом обману коня. А Стеша — слухняна дочка: вона ніколи не суперечить батькам. Гірше того, вона ніколи не стоїть на боці чоловіка. Трудового ентузіазму Федора вона не розуміє, приймає його точно так, як старі Ряшкіни:

— Робота, мабуть, дорожче дружини.

Ні, Федір дружину любить, він радий, гордий, довідавшись, що вона стане скоро матір'ю. І все ж,

почувши після одного з сперечань пісню.

«За твої за глазки голубые — всю вселенную отдам», — він виключає приймач. Навіть за чудові голубі очі Стеші він не віддасть самого дорогого — своєї свободи, не поступиться своїми переконаннями, не стане іншим. В 25 років чоловік почув себе сиротою. Наступає розрив. Тут тільки Стеша, яка 4 роки не платила членських внесків, згадує, що вона комсомолка і йде в район скаржитися.

Однак адмініструванням сім'ї не склеїш. Громадські колгоспу краще розбіралися в справі, ніж райком. Співчуття Ряшкіни не знаходять. Вони виявляються ізольованими. Не Федір прийшов «не ко двору» Ряшкіним, а вони приходяться не до двору новому соціалістичному суспільству. Світ Ряшкіних похитнувся, і можна з впевненістю сказати: не буде з ними довго жити Стеша, життя переконає її в тому, що правда на стороні Федора, і вона до нього повернеться, щоб створити хорошу велику сім'ю.

Повість вчить ненавидіти світ ряшкіних. Ряшкіни ще є. І хто зна, може бути комусь з нас доведеться з ними коли-небудь зустрітись? Будьмо ж нещадними до них.

Ю. ЖАМОЙДО.

Зам. редактора
М. ЧЕРНЯКОВ